

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.287.2025
Warszawa, 24 września 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przedstawiam odpowiedź na interpelację nr 10920 Pana Posła Andrzeja Śliwki w sprawie skutecznego nadzoru nad osobami stwarzającymi zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego po ich zwolnieniu z zakładów karnych w kontekście braku nadzoru nad miejscem pobytu Ryszarda Cyby.

Ad 1

Minister Sprawiedliwości w swoim oświadczeniu z 16 kwietnia 2025 r.¹ wskazał, że władze państwowe cały czas miały kontrolę nad skazanym, a każda z instytucji działała wg swoich własnych procedur. Omawiana sytuacja ujawniła istniejące od wielu lat niedostatki systemowe. Postawa poszczególnych organów państwa mogła charakteryzować się większą rozważą i przewidywalnością. Z kolei tego typu sprawy powinny być przez sądy traktowane jako pilne.

Wynikające z uruchomionych procedur postępowania cywilne i karne dotyczące zabezpieczenia miejsca pobytu oraz opieki nad Ryszardem Cybą toczyły się równolegle.

---

¹ <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/oswiadczenie-i-raport-ministra-sprawiedliwosci-adama-bodnara-ws-ryszarda-cyby>

Służba Więzienna, sądy i prokuratura nie wymieniały na bieżąco informacji o stanie spraw, terminach i podjętych działaniach. Taki stan rzeczy Minister Sprawiedliwości uznał za niedopuszczalny.

Ad 2

Odpowiednie procedury postępowania dotyczące zwalniania osób skazanych na długoterminowe kary pozbawienia wolności za przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu i wolności seksualnej są cały czas stosowane.

Minister Sprawiedliwości w ramach zewnętrznego nadzoru administracyjnego na podstawie art. 37g § 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 334) zarządził lustrację sądów, które orzekały w tej sprawie w zakresie postanowienia o zabezpieczeniu postępowania w przedmiocie przymusowego umieszczenia w placówce opiekuńczej oraz w zakresie sprawności postępowania związanego z wykonaniem postanowienia w przedmiocie zawieszenia postępowania wykonawczego.

Minister Sprawiedliwości zobowiązał Dyrektora Generalnego Służby Więziennej do dokonania przeglądu wszystkich spraw, w których wobec sprawców najgroźniejszych przestępstw orzeczono kary 25 lat pozbawienia wolności albo karę dożywocia, a następnie do monitorowania działań sądu, udziału w postępowaniu wykonawczym oraz analizy wydawanych na tym etapie orzeczeń, a także do monitorowania sytuacji skazanego, również po opuszczeniu jednostki, aż do momentu umieszczenia w odpowiedniej placówce opiekuńczo-leczniczej.

Ad 3

Istnieją procedury stosowane wobec osób opuszczających jednostki penitencjarne. Dyrektorzy poszczególnych jednostek penitencjarnych, zgodnie z wieloletnią praktyką znajdującą oparcie w art. 168a § 3 – 4 k.k.w. oraz w art. 1 ust. 2, art. 14 i art. 15 ustawy o Policji (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 636), samodzielnie kierują do Dyrektora Biura Prewencji Komendy Głównej Policji informacje o skazanych opuszczających zakłady karne lub areszty

śledcze po odbyciu długoterminowej kary pozbawienia wolności za przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu i wolności seksualnej, w celu rozważenia przez Policję działań o charakterze prewencyjnym.

Niezależnie od powyższego, w związku z sytuacją zaistniałą w sprawie Ryszarda Cyby, na moje polecenie z 6 czerwca 2025 r., pismem z 12 czerwca 2025 r., przekazano Służbie Więziennej wiążące dyspozycje dotyczące trybu obiegu informacji o osobach zwalnianych z jednostek penitencjarnych po odbyciu długoterminowej kary pozbawienia wolności za przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu i wolności seksualnej, których celem jest umożliwienie Policji podjęcia działań prewencyjnych oraz zapewnienie przez Ministra Sprawiedliwości skutecznego, zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad sprawnością i terminowością postępowań w przedmiocie środków zabezpieczających.

Zobowiązanie Służby Więziennej do informowania Ministerstwa Sprawiedliwości o sprawach, w których istnieje ryzyko uchybienia terminowości rozpoznania przez sąd wniosku o orzeczenie środka zabezpieczającego przed datą zwolnienia skazanego z jednostki, z wymogiem co najmniej miesięcznego wyprzedzenia, ma na celu zapewnienie ciągłości ochrony bezpieczeństwa publicznego. Z uwagi na to, że orzeczenie środka zabezpieczającego w toku postępowania wykonawczego może nastąpić tylko do czasu wykonania wobec sprawcy kary pozbawienia wolności (art. 93d § 4 k.k.), przekazanie niezbędnych informacji z odpowiednim wyprzedzeniem umożliwia Ministerstwu Sprawiedliwości ustalenie tempa i terminowości procedowania wniosku o orzeczenie środków zabezpieczających i w założeniu zapobiega powstaniu luki czasowej, która mogłaby uniemożliwić wydanie orzeczenia o środku zabezpieczającym. Jednocześnie wydane dyspozycje wzmocniają przepływ informacji między Służbą Więzienną a Policją.

Dodatkowo wskazuję, że możliwe jest wystąpienie przez dyrektora jednostki penitencjarnej do sądu z wnioskiem o umieszczenie w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 listopada 2014 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz.U. z 2014 r., poz. 24) wobec osób

skazanych za czyn popełniony przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Nie można również tracić z pola widzenia, iż orzekanie w przedmiocie zawieszenia postępowania wykonawczego należy do właściwości sądu w ramach sprawowanego wymiaru sprawiedliwości. Zawieszenie postępowania wykonawczego wobec skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności, który z uwagi na stan zdrowia nie może przebywać w zakładzie karnym, było pierwszym tego rodzaju zdarzeniem w polskim systemie penitencjarnym. Co istotne, przepisy regulujące zawieszenie postępowania wykonawczego w zakresie przeszkody uniemożliwiającej wykonanie kary (stan zdrowia) mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Sąd, po uzyskaniu opinii biegłych i stwierdzeniu istnienia przesłanki, jest zobligowany do wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania wykonawczego.

Należy podkreślić, że Minister Sprawiedliwości nie jest organem postępowania wykonawczego w sprawach karnych i dlatego w toku postępowania nie zajmował stanowiska w przedmiocie zawieszenia postępowania wykonawczego wobec Ryszarda Cyby. Sprawa została rozpoznana zgodnie z procedurą przez niezawisły sąd, który wydał rozstrzygnięcie podlegające wykonaniu przez Służbę Więzienną, która zgodnie z prawomocną decyzją sądu zwolniła skazanego z jednostki penitencjarnej.

Reasumując, w przypadku sprawy Ryszarda Cyby zastosowano obowiązujące wówczas procedury przeznaczone dla osób opuszczających jednostki penitencjarne, zwłaszcza skazanych na wieloletnie kary pozbawienia wolności. Dyrektor Zakładu Karnego w Czarnem niezwłocznie przesłał sądowi informację o stanie zdrowia Ryszarda Cyby oraz konieczności wydania decyzji o ewentualnym zawieszeniu kary. W konsekwencji sąd wszczął postępowanie, uzyskał opinię biegłych i wydał formalne rozstrzygnięcie, umożliwiając zwolnienie skazanego. Jednocześnie podjęto działania w celu zapewnienia opieki i zakwaterowania oraz zorganizowano transport do odpowiedniej placówki. Zatem z formalnego punktu widzenia procedury zostały wdrożone zgodnie z przepisami i standardami, ale w praktyce zabrakło skutecznej koordynacji i wymiany informacji

między organami. W konsekwencji ówczesne mechanizmy monitorowania i kontroli nie zapewniły pełnego nadzoru nad miejscem pobytu Ryszarda Cyby, co było szczególnie istotne wobec jego stanu zdrowia i charakteru sprawy.

Należy zaznaczyć, że trudności napotkane w sprawie Ryszarda Cyby pokazały, iż istniejące procedury okazały się niewystarczające w tak szczególnych sytuacjach. Właśnie doświadczenia płynące z tego przypadku stały się impulsem do wprowadzenia zmian i uszczelnienia systemu powiadamiania, nadzoru oraz koordynacji działań wszystkich zaangażowanych instytucji. Usprawnienia administracyjne i zarządcze, w szczególności te dotyczące bardziej precyzyjnej współpracy między Służbą Więzienną, sądami, prokuraturą i Policją, wdrożono już po wydarzeniach związanych z Ryszardem Cybą, a wyniki tych zmian są efektem wniosków z tej konkretnej sprawy.

Ad 4

Dyrektor Zakładu Karnego w Czarnem poinformował właściwy sąd penitencjarny – Sąd Okręgowy w Słupsku, o stanie zdrowia Ryszarda Cyby stwierdzonym przez lekarza. Sąd na skutek uzyskanej informacji, z urzędu (na podstawie art. 19 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego) wszczął stosowne postępowanie, zaś Ryszard Cyba został przetransportowany w asyście wychowawcy do placówki z całodobową opieką medyczną. Postępowanie dyrektora zakładu karnego jako organu postępowania wykonawczego było adekwatne do zaistniałej sytuacji.

Potrzeba zmian w zakresie komunikacji między instytucjami zaangażowanymi w nadzór nad miejscem pobytu Ryszarda Cyby po jego zwolnieniu z zakładu karnego wynika bezpośrednio z analizy przebiegu tej sprawy. Choć formalnie wszystkie procedury przewidziane przez prawo zostały wdrożone przez właściwe organy, w praktyce ujawniły się poważne braki w bieżącej wymianie informacji i koordynacji działań pomiędzy Służbą Więzienną, sądem, prokuraturą oraz Policją. Konsekwencją tej niespójności i braku efektywnej komunikacji był niewystarczający nadzór nad miejscem pobytu i sytuacją osoby zwolnionej z odbywania kary. Właśnie te doświadczenia skłoniły Ministerstwo Sprawiedliwości do sformułowania wniosku o konieczności wdrożenia zmian

systemowych w obszarze komunikacji i powiadamiania oraz zapewnienia bieżącej, spójnej współpracy pomiędzy wszystkimi zaangażowanymi podmiotami tak, aby w przyszłości uniknąć analogicznych nieprawidłowości oraz wzmocnić mechanizmy nadzoru i prewencji w przypadkach szczególnie wrażliwych społecznie.

Ad 5

Analiza Ministerstwa Sprawiedliwości pokazała, że konieczne są działania w aspektach systemowych (długofalowych), legislacyjnych oraz nadzorczych. Propozycje te zostały szczegółowo omówione w publicznie dostępnym Raporcie Ministerstwa Sprawiedliwości dotyczącym działań poszczególnych instytucji w sprawie skazanego Ryszarda Cyby z 16 kwietnia 2025 r.

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/oswiadczenie-i-raport-ministra-sprawiedliwosci-adama-bodnara-ws.-ryszarda-cyby>

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/